

گزارش ویژه جنگ | شماره پنجم

پایش راهبردی شکستِ دیپلماسی اجبار؛
از بن بستِ اسلام آباد تا تثبیتِ قدرتِ هرمز

مقدمه

📌 ماراتن بی نتیجه

وقتی بمب‌ها موازنه را تغییر ندادند

خروج جی‌دی ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا، از مذاکرات ۲۱ ساعته اسلام‌آباد بدون هیچ‌گونه توافقی، پرده از یک واقعیت بزرگ برداشت: ایران در برابر منطق «تسلیم» زانو نزده است. شماره ششم «گزارش ویژه جنگ» در حالی منتشر می‌شود که شعله‌های آتش بسی دو هفته‌ای در حال لرزیدن است و واشینگتن خود را در برابر گزینه‌هایی می‌بیند که هیچ کدام پیروزی قطعی را تضمین نمی‌کنند.

در این شماره، با تکیه بر گزارش‌های اختصاصی نیویورک تایمز از متن مذاکرات و تحلیل‌های استراتژیک شورای روابط خارجی آمریکا (CFR) و چتم‌هاوس، بررسی می‌کنیم که چرا ترامپ علیرغم حمله به ۱۳ هزار هدف در ایران، نتوانست در میز مذاکره از تهران امتیاز بگیرد. ما به کالبدشکافی سه ضلعی بن‌بست (تنگه هرمز، ذخایر غنی‌سازی و ۲۷ میلیارد دلار پول بلوکه‌شده) می‌پردازیم و نشان می‌دهیم که چگونه «صبر راهبردی» ایران، محاسبات «پیروزی سریع» آمریکا را به یک «فرسایش پرهزینه» تبدیل کرده است.

هدف این شماره، تبیین این حقیقت است که از دید نخبگان غرب، ایران با حفظ «اهرم‌های قدرت» خود، عملاً برنده‌ی مرحله‌ی اول نبرد روایت‌ها و اراده‌ها شده است.

- ❑ تحلیل‌ها و پیشنهادات مندرج در این بولتن، منعکس‌کننده دیدگاه‌های هیچ مرجع یا نهاد رسمی در ایران نمی‌باشد و صرفاً یک «گزارش دیده‌بانی» است. محتوای این گزارش بر اساس پایش مستمر رسانه‌های بین‌المللی و درک شهودی از اتمسفر رسانه‌ای غرب تدوین شده است. با توجه به ناکامی مذاکرات اسلام‌آباد، وقوع تغییرات بنیادین و احتمال از سرگیری درگیری‌ها کاملاً محتمل است.

US–Iran ceasefire: What it means for Trump, Tehran, Israel and US allies. Early analysis from Chatham House experts

What does the ceasefire mean for the Islamic Republic, President Trump, the Strait of Hormuz and the UK? And how should the world respond to challenges to the humanitarian legal order?

EXPERT COMMENT

PUBLISHED 8 APRIL 2026 — 5 MINUTE READ

۸ آوریل ۲۰۲۶ / ۱۹ فروردین ۱۴۰۵

گزارش شماره یک

چتم هاوس: اعترافات بی سابقه درباره شکست محاسبات استراتژیک آمریکا

تحلیل این گزارش راهبردی از اندیشکده سلطنتی چتم هاوس (Chatham House) حاوی اعترافات بی سابقه ای درباره شکست محاسبات استراتژیک آمریکا و پیروزی منطق مقاومت ایران است.

درباره منبع

اندیشکده چتم هاوس (مؤسسه سلطنتی امور بین الملل بریتانیا) یکی از قدیمی ترین و معتبرترین مراکز مطالعات استراتژیک در جهان است. این اندیشکده به عنوان «عقل متصل» وزارت خارجه بریتانیا شناخته می شود و تحلیل های آن مبنای سیاست گذاری های کلان در اروپا و ناتو قرار می گیرد.

درباره نویسندگان

مجموعه ای از مدیران ارشد چتم هاوس از جمله:

- دکتر صنم وکیل — متخصص امور ایران
- پروفیسور مارک ولر — حقوقدان بین الملل
- دکتر ماریون مسمر — متخصص امنیت بین الملل

چکیده گزارش: «پیروزی لرزان ترامپ و واقعیت سرسخت ایران»

این گزارش تحلیلی که بلافاصله پس از اعلام آتش بس در ۸ آوریل ۲۰۲۶ منتشر شده است، ادعای «پیروزی» دونالد ترامپ را به چالش می کشد. چتم هاوس معتقد است هرچند ترامپ این آتش بس را نتیجه تهدیدهای خود می داند، اما واقعیت های میدان نشان دهنده یک «شکست راهبردی» برای واشینگتن است.

نکات کلیدی اعترافات چتم هاوس

اشتباه محاسباتی واشینگتن

آمریکا قدرت نیروی هوایی خود را برای «تغییر رژیم» بیش از حد تصور می کرد و در مقابل، «تاب آوری نظامی و سازمانی ایران» را به شدت دست کم گرفته بود.

تخلیه ذخایر تسلیحاتی آمریکا

دکتر مسمر صراحتاً می گوید این جنگ ذخایر مهمات آمریکا در خاورمیانه را تخلیه کرده و ناتوانی پدافند آمریکا در رهگیری ارزان قیمت پهپادها و موشک های ایران را افشا نموده است.

اهرم فشار ایران در مذاکرات

ایران با طرح یک «برنامه صلح ۱۰ ماده ای» که شامل کنترل دائمی بر تنگه هرمز و خروج نیروهای آمریکا از منطقه است، در موضع قدرت قرار گرفته است.

سقوط اعتبار اخلاقی

تهدید ترامپ به بازگرداندن ایران به «عصر حجر»، کل نظم حقوقی بین الملل را زیر سؤال برد و آمریکا را در چشم متحدانش به یک «بازیگر غیرقابل پیش بینی و خطرناک» تبدیل کرد.

خلاصه کاربردی و راهبردی

پایان آتلانتیک‌گرایی

بریتانیا و اروپا به دلیل رفتارهای بی‌ثبات ترامپ، در حال فاصله گرفتن از آمریکا و ایجاد یک ساختار امنیتی مستقل هستند؛ این یعنی جبهه متحد غربی عملاً دچار شکاف شده است.

تنگه هرمز؛ پاداش مقاومت

برخلاف تصور غرب، ایران تنگه را باز نکرده، بلکه «مدیریت و کنترل» خود بر آن را تثبیت کرده است؛ این بدان معناست که تهران حق دارد از «کشورهای غیردوست» عوارض بگیرد یا مانع عبور آنها شود.

تله‌ی لبنان برای آمریکا

اصرار اسرائیل بر ادامه جنگ در لبنان، پاشنه آشیل آتش‌بس است و می‌تواند آمریکا را دوباره به جنگی بکشانند که ترامپ ناامیدانه به دنبال خروج از آن است.

بی‌اعتباری تضمین‌های امنیتی آمریکا

جابجایی تجهیزات پدافندی از شرق آسیا به خاورمیانه، متحدان آسیایی آمریکا را نگران کرده و نشان داده است که چتر حمایتی واشینگتن بسیار محدود و شکننده است.

نظر کارشناس: ایران در این مرحله چه کند؟

بر اساس تحلیل نخبگان بریتانیایی، ایران باید استراتژی «تثبیت دستاوردهای نامتقارن» را دنبال کند:

1. تحمیل «حق حاکمیت بر هرمز»

ایران نباید اجازه دهد موضوع تنگه هرمز به شرایط پیش از جنگ بازگردد. طبق اعتراف چتم‌هاوس، ایران اکنون قدرت «خفه کردن اقتصاد جهان» را دارد. این قدرت باید در مذاکرات اسلام‌آباد به عنوان یک «حق قانونی و دائمی» تثبیت شود.

2. بهره‌برداری از «خلأ مهمات آمریکا»

ایران با علم به اینکه انبارهای موشک‌های رهگیر آمریکا خالی شده است، باید در مذاکرات دست برتر را داشته باشد. آمریکا در حال حاضر توان شروع دوباره یک جنگ پرحجم را ندارد.

3. تعمیق شکاف میان اروپا و ترامپ

ایران باید با کشورهای اروپایی (به‌ویژه بریتانیا و فرانسه) که از رفتارهای ترامپ خشمگین هستند، کانال‌های دیپلماتیک باز کند تا آمریکا را در میز مذاکرات اسلام‌آباد منزوی نماید.

4. مدیریت هوشمندانه جبهه لبنان

ایران باید از طریق حزب‌الله، فشار را بر اسرائیل حفظ کند. از آنجا که چتم‌هاوس معتقد است جنگ لبنان می‌تواند آمریکا را دوباره به باتلاق بکشانند، ایران می‌تواند از این ابزار برای گرفتن امتیازات بیشتر در پرونده هسته‌ای و تحریم‌ها استفاده کند.

۸ آوریل ۲۰۲۶ / ۱۹ فروردین ۱۴۰۵

گزارش شماره دو

نیواستیتسمن: «پایان امپراتوری آمریکا» به عنوان واقعیت محقق شده

مقاله‌ای بسیار عمیق و فلسفی از نشریه نیواستیتسمن (New Statesman)، «پایان امپراتوری آمریکا» را نه به عنوان یک احتمال، بلکه به عنوان یک واقعیت محقق شده در پی جنگ ایران توصیف می‌کند.

درباره نویسنده: جان گری

جان گری، فیلسوف سیاسی و نویسنده برجسته بریتانیایی است. او به عنوان یکی از مهم‌ترین متفکران معاصر در نقد لیبرالیسم و هژمونی غرب شناخته می‌شود. گری در این مقاله، فراتر از تاکتیک‌های نظامی، به «روان‌شناسی قدرت» و «فروپاشی ساختاری» آمریکا می‌پردازد.

درباره منبع

نیواستیتسمن یک نشریه پیشرو در بریتانیا با بیش از یک قرن سابقه است که به دلیل تحلیل‌های فکری عمیق و نگاه انتقادی به سیاست‌های جهانی شهرت دارد.

چکیده گزارش: «تفرجگاه خونین؛ سقوط امپراتوری در بن بست تهران»

جان گری در این گزارش تکان دهنده تأکید می کند که جنگ ترامپ علیه ایران، نه یک بازسازی قدرت، بلکه «مراسم تدفین اقتدار جهانی آمریکا» بود. ترامپ در ابتدا این جنگ را یک «تفرجگاه کوچک» (Excursion) نامید که خیلی زود تمام می شود، اما این تفرجگاه به یک «پیاده روی به سمت فاجعه» تبدیل شد.

نکات کلیدی گزارش

اثبات ناتوانی تکنولوژیک آمریکا

انهدام هواپیمای فوق پیشرفته جاسوسی (AWACS) در پایگاه «سلطان» عربستان و حمله موشکی ایران به جزیره «دیه گو گارسیا» (در فاصله ۴۰۰۰ کیلومتری)، نشان داد که ایران دارای توانمندی های بالستیک «غیرمنتظره» است که حتی دورترین پایگاه های آمریکا را ناامن کرده است.

تغییر ابدی رژیم حقوقی هرمز

گری معتقد است وضعیت پیش از جنگ در تنگه هرمز هرگز بازخواهد گشت. ایران با تصویب قانون «دریافت عوارض از کشتی ها»، عملاً حاکمیت خود را بر این شریان حیاتی تثبیت کرده و به ۴۷ سال «میهمان نوازی رایگان» پایان داده است. اکنون ایران صاحب کلیدی ترین حلقه در زنجیره تأمین جهانی است.

خطای استراتژیک «گردن زنی»

ترامپ تصور می کرد با حذف فیزیکی رهبران، نظام ایران فرو می پاشد، اما او نفهمید که ساختار قدرت در ایران (سپاه و بسیج) عمیقاً در لایه های اقتصادی و اجتماعی ریشه دارد. برای این گروه ها، باختن جنگ به معنای از دست دادن همه چیز است، لذا تاپای جان (شهادت) می جنگند.

مرگ «پترودلار»

این جنگ بنیان های مالی هژمونی آمریکا را ویران کرد. سیستم پترودلار که از دهه ۱۹۷۰ با توافق کیسینجر-سعودی شکل گرفته بود، با ناتوانی آمریکا در حمایت از متحدانش فروپاشید. اکنون چین نفت ایران را با «یوان» می خرد و این یعنی دلار دیگر پشتوانه جهانی ندارد.

سقوط «افسانه برتری»

گری به نظریه «رژه حماقت» اشاره می کند؛ ترامپ همان اشتباهی را کرد که بریتانیا در مستعمرات آمریکا یا واشینگتن در ویتنام کرد: «غرور، خودفریبی و اصرار بر سیاستی که آشکارا به ضرر خودشان است.»

پولی سازی جغرافیا

ایران موفق شده است جغرافیا را به «پول» و «اهرم سیاسی» تبدیل کند. حق عوارض در تنگه هرمز، منبع درآمدی دائمی و ابزاری برای تنبیه کشورهای متخاصم است.

فرصت طلایی برای چین و روسیه

در حالی که ترامپ منابع نظامی خود را از شرق آسیا به خاورمیانه منتقل کرده، چین فرصت یافته تا بدون شلیک یک گلوله، تایوان را به مدار خود بکشاند. آمریکا در حال «خلع سلاح استراتژیک» در برابر رقبای اصلی است.

فروپاشی داخلی متحدان عرب

امارات و دوبی به مناظری از «هتل های متروکه و استخرهای خالی» تبدیل شده اند. وابستگی آن ها به دستگاه های آب شیرین کن (که در برابر پهپادهای ایران بسیار آسیب پذیرند)، آن ها را به سمت بی طرفی یا ائتلاف با ایران سوق خواهد داد.

فساد و قمار در واشینگتن

گزارش فاش می کند که پیش از حملات، مبالغ کلانی در بازارهای پیش بینی (مانند Polymarket) روی نتایج جنگ شرط بندی شده است؛ این بدان معناست که اطرافیان ترامپ از خون سربازان برای کسب ثروت شخصی استفاده می کنند.

نظر کارشناس: ایران در این موقعیت چه کند؟

1 نهادهای سازی «قانون جدید هرمز»

ایران نباید تحت هیچ فشاری از حق دریافت عوارض در تنگه عقب بنشیند. این قانون باید به عنوان یک «واقعیت جغرافیایی جدید» به شرکت های بیمه جهانی (مانند لویزر لندن) تحمیل شود.

2 تقویت «یوان» در برابر «دلار»

ایران باید با همکاری چین، سیستم پرداخت های غیردلاری را در خلیج فارس گسترش دهد. مرگ پترودلار، بزرگترین ضربه ای است که ایران می تواند به ماشین جنگی آمریکا بزند.

3 توسعه قدرت موشکی «بسیار دوربرد»

حمله به دیه گو گارسیا پیامی بود که کل جهان آن را دریافت کرد. ایران باید نشان دهد که هیچ نقطه ای در اقیانوس هند و دریای سرخ برای متجاوزان امن نیست.

4 بهره برداری از «خستگی امپراتوری»

ایران باید با صبر استراتژیک، اجازه دهد ترامپ در باتلاق «ماندن یا رفتن» دست و پا بزند. عقب نشینی آمریکا به معنای فروپاشی ناتو و انزوای بریتانیاست؛ ایران باید از این خلاء قدرت برای بستن پیمان های امنیتی منطقه ای (بدون دخالت غرب) استفاده کند.

NEWS ANALYSIS

Iran Has Been Consistent in War. Will It Be Consistent in Peace Talks?

While President Trump's war aims have changed by the moment, Iran has stuck to firm demands. The question is whether it will compromise in peace negotiations.

گزارش شماره سه

نیویورک تایمز: «ثبات تهران» در برابر «آشفته‌گی واشینگتن»

این گزارش نیویورک تایمز (به قلم نیل مک‌فارکور، خبرنگار با سابقه خاورمیانه) بر تضاد رفتاری «ثبات تهران» در برابر «آشفته‌گی واشینگتن» تمرکز دارد.

درباره منبع

نیویورک تایمز به عنوان تریبون اصلی جریان لیبرال و دموکرات در آمریکا، در این گزارش به نقد تشدد آراء در دولت ترامپ پرداخته است. این روزنامه معمولاً بازتاب‌دهنده نگرانی‌های لایه‌های میانی وزارت خارجه و نهادهای اطلاعاتی آمریکا از بی‌ثباتی‌های ترامپ است.

درباره نویسنده: نیل مک‌فارکور

نیل مک‌فارکور از سال ۱۹۹۵ خبرنگار این روزنامه است و دهه‌ها تجربه پوشش اخبار جنگ و سیاست در خاورمیانه را دارد. او در این گزارش تلاش کرده «منطق بقای ایران» را برای مخاطب غربی کالبدشکافی کند.

چکیده تفصیلی گزارش: «ثبات انقلابی در برابر نوسان ترامپی»

نیویورک تایمز در این گزارش تحلیلی، عامل اصلی زنده ماندن نظام ایران در این جنگ شش هفته‌ای را «ثبات خیره‌کننده در مواضع و خواسته‌ها» می‌داند. در حالی که ترامپ در طول یک روز چندین بار اهداف جنگ را تغییر می‌داد (از نابودی کامل تا مذاکره برای صلح)، تهران از روز اول بر سه اصل «صلح دائمی، رفع تحریم‌ها و حق غنی‌سازی» پافشاری کرده است.

نکات کلیدی و بسط‌یافته گزارش

تشتت در کاخ سفید

گزارش فاش می‌کند که ترامپ تنها در یک روز (دوشنبه قبل از آتش‌بس)، صبح هنگام آتش‌بس را «گامی بزرگ» نامید، عصر از ایران خواست «غلط کردم» (Cry Uncle) بگوید و شب هنگام تهدید کرد که کل کشور را در یک شب نابود می‌کند. این نوسان، مانع از شکل‌گیری یک استراتژی خروج منسجم برای آمریکا شده است.

اهرم‌های جدید ایران

با وجود میلیاردها دلار خسارت فیزیکی، ایران با کارت‌های برنده‌ای همچون «بستن تنگه هرمز»، «تخریب زیرساخت‌های انرژی همسایگان» و «ناامن کردن پایگاه‌های آمریکا» وارد مذاکرات اسلام‌آباد شده است.

وفاداری به متحدان (حزب الله)

ایران نمی‌تواند حزب الله را در مذاکرات تنها بگذارد. علی‌واظ (گروه بحران) هشدار می‌دهد که اگر ایران به حزب الله پشت کند، نفوذ خود را بر حوثی‌ها و سایر گروه‌های محور مقاومت نیز از دست خواهد داد.

عامل زمان علیه ترامپ

ترامپ برای به نتیجه رساندن مذاکرات عجله دارد؛ زیرا رویدادهایی مانند «دیدار با رئیس‌جمهور چین»، «میزبانی جام جهانی فوتبال» و «انتخابات میان‌دوره» در پیش است و او نمی‌تواند سایه یک جنگ فرسایشی را بر این رویدادها تحمل کند.

خلاصه کاربردی و راهبردی

رسمیت یافتن نفوذ منطقه‌ای

بیانیه شورای عالی امنیت ملی ایران مبنی بر ایجاد «معادلات امنیتی جدید»، نشان‌دهنده این است که ایران به دنبال تثبیت «رهبری منطقه» در میز مذاکره است، نه تنها بقای فیزیکی.

برتری «صبر راهبردی» بر «جنون لحظه‌ای»

پافشاری ایران بر شروط ده‌گانه (شامل حق عوارض در تنگه هرمز و غنی‌سازی)، دونالد ترامپ را که به دنبال یک «معامله سریع» است، در تنگنا قرار داده است.

پیوند ناگسستنی جبهه‌ها

اصرار ایران بر شمول لبنان در آتش‌بس، یک حرکت راهبردی برای حفظ زنجیره مقاومت و جلوگیری از تکه‌تکه شدن جبهه توسط آمریکا است.

بحران مشروعیت رهبری در واشنگتن

نوسانات ترامپ باعث شده حتی متحدان غربی نیز ندانند خواسته واقعی آمریکا چیست؛ این امر فرصت چانه‌زنی بزرگی به دیپلمات‌های ایرانی می‌دهد.

نظر کارشناس: ایران در مذاکرات اسلام‌آباد چه کند؟

بر اساس تحلیل نیویورک تایمز، ایران در حال حاضر «برنده ارشد» در روان‌شناسی مذاکرات است. پیشنهادات راهبردی:

1 بهره‌برداری از «تقویم ترامپ»

ایران باید بداند که ترامپ به دلیل «جام جهانی» و «انتخابات میان‌دوره»، به شدت تحت فشار زمان است. هرچه مذاکرات طولانی‌تر شود، ترامپ برای رسیدن به توافق مجبور به دادن امتیازات بیشتری (مانند لغو تحریم‌ها یا پذیرش غنی‌سازی) خواهد بود.

2 تثبیت «عوارض هرمز» به عنوان شرط صلح

طبق گزارش، ایران می‌خواهد جغرافیا را به پول تبدیل کند. این مطالبه باید به عنوان «حق حاکمیتی غیرقابل مذاکره» در صدر مطالبات اسلام‌آباد باقی بماند.

3 محافظت از حزب‌الله به عنوان «خط قرمز عملیاتی»

ایران نباید اجازه دهد آمریکا میان تهران و بیروت جدایی بیندازد. دفاع از حزب‌الله در میز مذاکره، تضمین‌کننده وفاداری سایر اعضای محور مقاومت در بحران‌های آینده است.

EXPERT TAKE IRAN

Was the Iran War Worth It?

CFR President Michael Froman analyzes the war in Iran and the weaponization of chokepoints.

People clear rubble in a house in the Beryanak District on March 15, 2026, in Tehran, Iran. Majid Saeedi/Getty Images

PUBLISHED
April 10, 2026 2:46 p.m.

EXPERTS

By Michael Froman
President, Council on Foreign Relations

۱۰ آوریل ۲۰۲۶ / ۲۱ فروردین ۱۴۰۵

گزارش شماره چهار

شورای روابط خارجی آمریکا (CFR): اعترافات کلیدی تاریخ دیپلماسی

این گزارش بسیار حیاتی از شورای روابط خارجی آمریکا (CFR) به قلم مایکل فرومن، رئیس این شورا، یکی از اعترافات کلیدی تاریخ دیپلماسی آمریکا در قبال ایران محسوب می‌شود.

درباره منبع: CFR

«شورای روابط خارجی» قدرتمندترین و تأثیرگذارترین اندیشکده سیاست خارجی در ایالات متحده است. این نهاد به عنوان «مغز متفکر» دولت‌های آمریکا شناخته می‌شود و بسیاری از استراتژی‌های کلان واشینگتن در دهه‌های گذشته در همین شورا طراحی شده‌اند.

درباره نویسنده: مایکل فرومن

مایکل فرومن، رئیس فعلی CFR، پیش از این نماینده تجاری ایالات متحده و از معماران سیاست‌های اقتصادی-امنیتی واشینگتن بوده است. سخنان او بازتاب‌دهنده دیدگاه «تشکیلات حاکم» (Establishment) در آمریکا هستند.

مایکل فرومن در این گزارش، ادعای پیروزی نظامی ترامپ را با پرسشی بنیادین به چالش می‌کشد: «آیا این جنگ ارزشش را داشت؟» او معتقد است اگرچه آمریکا ۱۳ هزار هدف را در ایران منهدم و ۹۰ درصد نیروی دریایی ایران را نابود کرده، اما در هدف اصلی شکست خورده است.

نکات کلیدی و راهبردی گزارش CFR

بازدارندگی نوین و غیرهسته‌ای

این مهم‌ترین بخش گزارش است؛ فرومن استدلال می‌کند که ایران از این جنگ درسی بزرگ گرفت: ایران برای متوقف کردن ابرقدرت‌ها نیازی به بمب اتمی ندارد. توانایی ایران در فلج کردن اقتصاد جهانی تنها با چند پهپاد و موشک ارزان قیمت در تنگه هرمز، نوعی «بازدارندگی متعارف» ایجاد کرده که از بمب اتم هم کارآمدتر است.

سلاح‌سازی از وابستگی متقابل

فرومن اعتراف می‌کند که ایران با موفقیت مفهوم «سلاح‌سازی از وابستگی» را اجرا کرد. همان‌طور که آمریکا از «دلار» و چین از «زنجیره تأمین» به عنوان سلاح استفاده می‌کنند، ایران ثابت کرد که می‌تواند از «جغرافیا» (تنگه هرمز) به عنوان یک گلوگاه (Chokepoint) مرگبار علیه اقتصاد جهانی بهره ببرد.

تغییر موازنه در مذاکرات اسلام‌آباد

فرومن تأکید می‌کند که با وجود تخریب زیرساخت‌های فیزیکی، ایران اکنون با «اهرم فشاری بی‌سابقه» پشت میز مذاکره با جی‌دی ونس و کوشنر می‌نشیند. او می‌پرسد: آیا ترامپ واقعاً می‌تواند ایران را مجبور به عقب‌نشینی از غنی‌سازی کند، در حالی که کلید بنزین و انرژی جهان در دست تهران است؟

جعبه پاندورا

فرومن هشدار می‌دهد که ایران با نشان دادن تمایل خود به بستن شریان انرژی جهان، «جعبه پاندورا» را باز کرده است. از این پس، هیچ درگیری با ایران مانند گذشته نخواهد بود، زیرا جهان می‌داند که ایران حاضر است برای بقای خود، کل اقتصاد دنیا را به آتش بکشد.

شکستِ منطقِ بمباران

گزارش ثابت می‌کند که حتی انهدام کامل نیروی دریایی و صنایع دفاعی ایران (نبرد فیزیکی)، نتوانسته «قدرتِ خفه‌کنندگیِ جغرافیا» (نبرد استراتژیک) را از ایران بگیرد.

جایگزینی اتم با هرمز

از نظر نخبگان آمریکایی، تنگه هرمز اکنون برای ایران همان نقشی را ایفا می‌کند که کلاهدک هسته‌ای برای کره شمالی ایفا می‌کند: «تضمینِ عدم حمله».

هزینه تریلیون دلاری برای رقیب

فرومن می‌گوید دهه‌ها زمان و تریلیون‌ها دلار هزینه لازم است تا جهان بتواند جایگزینی برای تنگه هرمز پیدا کند. این یعنی ایران تا سال‌ها «ضامنِ بقای» خود را در اختیار دارد.

اعتراف به «چینش مجدد» به جای «تغییر رژیم»

رئیس CFR صراحتاً می‌گوید رژیم ایران فقط «آرایشِ خود را تغییر داده» اما تغییر نکرده است؛ این یعنی اعتراف به شکستِ هدفِ نهایی ترامپ.

نظر کارشناس: ایران در فضای پس از آتش‌بس چه کند؟

بر اساس اعترافات صریح رئیس CFR، راهبرد ایران در مذاکرات اسلام‌آباد باید چنین باشد:

1 معامله نکردن بر سر «اهرم هرمز»

ایران نباید اجازه دهد موضوع تنگه هرمز به یک توافق فنی تبدیل شود. همان‌طور که فرومن گفت، این «بمب اتمی غیرهسته‌ای ایران» است. ایران باید حق حاکمیت و عوارض در هرمز را به عنوان «بهای صلح جهانی» تثبیت کند.

2 بهره‌برداری از «خستگی ابرقدرت»

وقتی نخبگانی مثل فرومن از هزینه‌های تریلیون دلاری سخن می‌گویند، یعنی آمریکا از نظر اقتصادی توان ادامه تنش را ندارد. ایران باید در مذاکرات اسلام‌آباد با آرامش و بدون شتاب‌زدگی، امتیازات اقتصادی (لغو تحریم‌ها) را در برابر «باز ماندن مشروط هرمز» مطالبه کند.

3 تداوم مسیر «تنوع‌بازدارندگی»

ایران باید ضمن حفظ غنی‌سازی (به عنوان اهرم دوم)، بر روی نسل‌های جدید پهنادهای ارزان‌قیمت تمرکز کند؛ زیرا طبق گزارش CFR، همین سلاح‌های ارزان بودند که ابرقدرت را به زانو درآوردند.

Who Lost the Iran War?

APR 11, 2026, 11:07 PM

SHARE

3

Please note that the posts on The Blogs are contributed by third parties. The opinions, facts and any media content in them are presented solely by the authors, and neither The Times of Israel nor its partners assume any responsibility for them. Please contact us in case of abuse. In case of abuse, [Report this post](#).

The Strait of Hormuz. (Gallo Images/Orbital Horizon/Copernicus Sentinel Data 2025)

۱۱ آوریل ۲۰۲۶ / ۲۲ فروردین ۱۴۰۵

گزارش شماره پنج

تایمز آو اسرائیل: «شکست ابرقدرت در آستانه پیروزی»

این گزارش تند و انتقادی از بخش نخبگانی روزنامه تایمز آو اسرائیل، با نگاهی واقع‌گرایانه و تلخ، از پیروزی استراتژیک ایران و اشتباهات محاسباتی واشینگتن پرده برمی‌دارد.

درباره منبع

این نشریه یکی از پرمخاطب‌ترین رسانه‌های اسرائیلی است. بخش وبلاگ‌های نخبگانی آن (Blogs) فضایی برای استراتژیست‌ها و تحلیلگران برجسته فراهم می‌کند تا فراتر از خط خبری رسمی، به نقد سیاست‌های دفاعی و امنیتی بپردازند.

درباره نویسنده: استیون فرانک

استیون فرانک، حقوق‌دان با سابقه و کارآفرین حوزه تکنولوژی است. او در این مقاله با نگاهی «هزینه-فایده» و حقوقی، شکست بازدارندگی آمریکا را کالبدشکافی کرده است.

چکیده تفصیلی گزارش: «برنده جنگ ایران کیست؟»

استیون فرانک در این گزارش تکان‌دهنده معتقد است که آمریکا دچار یک «شکست استراتژیک مبهوت‌کننده» شده است. او با کنایه می‌نویسد: اگر جنگ را بر اساس «امتیازات نظامی» (تعداد اهداف منهدم‌شده) بسنجیم، آمریکا برنده است؛ اما در واقعیت ژئوپلیتیک، واشینگتن بازی را به «هوش‌بازاری ایرانیان» باخته است.

نکات کلیدی و راهبردی گزارش

جادوی کلمه «هرمز»

نویسنده معتقد است ایران با استفاده از قدرت افسون گر نام «تنگه هرمز»، توانسته است امتیازات کلانی در اسلام آباد بگیرد. در حالی که ترامپ بازگشایی هرمز را پیش شرط مذاکره گذاشته بود، اکنون با خواری اعتراف می کند که ایران «وظیفه خود را در باز کردن تنگه به خوبی انجام نمی دهد».

اشتباه مرگبار آمریکا

فرانک صراحتاً می گوید آمریکا زمانی جنگ را باخت که اعلام کرد «تأسیسات نفتی ایران خط قرمز است و به آن ها حمله نمی کند». این تصمیم به ایران «مصونیت» داد. ایران فهمید که ثروتش در امان است و می تواند با خیال راحت هرمز را ببندد و کل اقتصاد جهان را گروگان بگیرد.

هرمز، جایگزین ارزان بمب اتم

مهم ترین اعتراف گزارش این است که رهبران سپاه ایران متوجه شدند برای داشتن مصونیت در برابر ابرقدرت ها، نیازی به دهه ها فداکاری برای ساخت بمب اتم ندارند؛ بلکه تنها با چند «پهپاد ارزان قیمت» در تنگه هرمز، همان سطح از مصونیت و بازدارندگی را به دست آورده اند.

باج گیری تریلیون دلاری

فرانک تخمین می زند که ایران با دریافت عوارض (شایعه ۲ میلیون دلار برای هر کشتی)، می تواند ظرف یک دهه بیش از یک تریلیون دلار درآمد کسب کند. این پول صرف بازسازی و تقویت همان سیستم های موشکی و پهپادی خواهد شد که آمریکا برای نابودی شان جنگ به راه انداخته بود.

آینده تاریک بازدارندگی

نویسنده هشدار می دهد که این شکست، راه را برای تسلط کامل ایران بر عراق و تکمیل «هلال شیعی» تا مدیترانه باز کرده و به چین و کره شمالی درس های بزرگی درباره محدودیت قدرت آمریکا داده است.

خلاصه راهبردی و کاربردی

رسمیت یافتن اخاذی قانونی

از نظر نویسنده، پذیرش حق عوارض در هرمز توسط آمریکا، به معنای تسلیم شدن در برابر مدل جدیدی از حکمرانی دریایی ایران است که اقتصاد جهان را به تهران وابسته می‌کند.

شکست دکترین «دکتر شریر»

تهدیدهای کارتونی ترامپ برای نابودی تمدن ایران، در برابر واقعیت «بنزین ۴ دلاری» و «تورم داخلی آمریکا» فرو ریخت.

سیگنال ضعف به رقبا

این جنگ به چین ثابت کرد که آمریکا در برابر یک قدرت منطقه‌ای که بر گلوگاه‌های انرژی مسلط است، به سرعت عقب‌نشینی می‌کند.

پایداری بدنه قدرت در ایران

علیرغم تلفات مادی سنگین، ساختار قدرت ایران (سپاه و نخبگان سیاسی) دچار انشقاق نشد و قوی‌تر از رقبای داخلی باقی ماند.

نظر کارشناس: ایران در این موقعیت چه کند؟

بر اساس اعترافات تلخ استیون فرانک، ایران اکنون در بهترین موقعیت تاریخی خود قرار دارد. پیشنهادات راهبردی:

2 تبدیل «هرمز» به «صندوق بازسازی»

ایران باید با قاطعیت دریافت عوارض را به عنوان حق قانونی خود تثبیت کند. این درآمد تریلیون دلاری، نه تنها خسارات جنگ را جبران می‌کند، بلکه وابستگی ایران به صادرات مستقیم نفت را کاهش می‌دهد.

1 استفاده از «حس غریزی بازار» در مذاکرات

همان‌طور که نویسنده اشاره کرد، ایران باید از روحیه «چانه‌زنی بازاری» استفاده کند و تا آخرین لحظه از اهرم هرمز برای کسب امتیازات اقتصادی (رفع کامل تحریم‌ها و دسترسی به دارایی‌های بلوکه‌شده) بهره‌برد.

4 تعمیق نفوذ در «هلال مقاومت»

ایران باید از وضعیت «آمریکای زمین‌گیرشده» استفاده کند و جایگاه خود را در عراق، سوریه و لبنان تثبیت نماید، چرا که واشنگتن در حال حاضر توان و اراده شروع یک درگیری زمینی جدید را ندارد.

3 تثبیت «دکترین پهپاد علیه ناو»

موفقیت بازدارندگی پهپادهای ارزان در هرمز ثابت شد. ایران باید تولید و توسعه این فناوری را به عنوان «ضامن مصونیت ملی» (حتی فراتر از برنامه هسته‌ای) ادامه دهد.

جمع‌بندی راهبردی

تحلیل جامع گزارش‌های این شماره، به‌ویژه جزئیات شکست مذاکرات اسلام‌آباد، نشان‌دهنده یک «گسست عمیق» میان واقعیت‌های میدانی و ادراک سیاسی واشینگتن است. در حالی که دونالد ترامپ در سالن مسابقات UFC از «شکست نظامی ایران» سخن می‌گوید، تیم مذاکره‌کننده او با ایرانی روبرو شد که نه تنها احساس شکست نمی‌کند، بلکه با تکیه بر «داغ عزیزان و رهبران» بر حقوق خود پافشاری بیشتری می‌ورزد.

نتایج کلیدی این شماره برای مدیریت نبرد توسط جبهه خودی

هرمز؛ سلاح کشتار جمعی اقتصادی

گزارش CFR و نیویورک تایمز متفق‌القول هستند که بزرگترین وحشت آمریکا، بسته ماندن تنگه هرمز است. ایران با پیوند زدن «بازگشایی تنگه» به «توافق نهایی و رفع تحریم‌ها»، عملاً نبض تورم ۳.۳ درصدی و قیمت بنزین در آمریکا را در دست گرفته است. نتیجه کاربردی: ایران نباید پیش از گرفتن امتیازات قطعی (مانند آزادی ۲۷ میلیارد دلار)، این اهرم را واگذار کند.

شکست دکترین «بمباران برای تسلیم»

نیویورک تایمز صراحتاً اعتراف می‌کند که ۳۸ روز بمباران سنگین، موضع ایران در مورد «حق غنی‌سازی» را نه تنها تضعیف نکرد، بلکه سخت‌تر (Hardened) نمود. این نشان می‌دهد که ایران باید همچنان بر «عدم معامله بر سر اصول» پافشاری کند، چرا که آمریکا ابزار نظامی جدیدی برای تغییر این اراده ندارد.

اعتراف به «بقا به مثابه پیروزی»

همان‌طور که نخبگان غربی (جان‌گری و فرومن) اشاره کردند، در نبرد نامتقارن، همین که ایران با وجود ترور رهبران و تخریب زیرساخت‌ها، همچنان قادر به بستن شریان اصلی جهان است، یعنی آمریکا جنگ را باخته است. واشینگتن اکنون میان «یک مذاکره طولانی و فرساینده» یا «بازگشت به جنگی که تورم را منفجر می‌کند»، گرفتار شده است.

زمان به نفع «ساکن تهران» و به ضرر «نامزد واشینگتن»

ترامپ بابت جام جهانی و انتخابات میان‌دوره، به شدت تحت فشار است. او به یک «خروجی سریع» نیاز دارد. ایران با طولانی کردن آگاهانه مذاکرات و حفظ وضعیت «نه جنگ، نه صلح»، می‌تواند ترامپ را مجبور به پذیرش «حق عوارض در هرمز» و «ماندگاری توان هسته‌ای» کند.

نتیجه گیری نهایی

ایران با عبور موفق از «تست استرس ۳۸ روزه»، اکنون صاحب «بازدارندگی نوین اقتصادی-جغرافیایی» شده است.

دشمن تلاش می کند با جنجال رسانه ای (نمایش قدرت در مسابقات ورزشی یا بیانیه های حماسی)، شکست دیپلماتیک خود در اسلام آباد را بپوشاند؛ اما واقعیت این است که «مشت آمریکا» خالی است و «دست ایران» بر روی شیر فلکه ی انرژی جهان قرار دارد.

برگ برنده زمان

طولانی کردن آگاهانه مذاکرات برای افزایش فشار بر ترامپ در آستانه جام جهانی و انتخابات میان دوره.

اهرم اصلی

حفظ کنترل بر تنگه هرمز تا دریافت امتیازات قطعی از جمله آزادی ۲۷ میلیارد دلار دارایی بلوکه شده.

راهبرد ادامه مسیر

پافشاری بر «غرامت جنگی» و «رفع کامل تحریم ها» به عنوان بهای صلح جهانی.

تحلیل ها و پیشنهادات مندرج در این بولتن، منعکس کننده دیدگاه های هیچ مرجع یا نهاد رسمی در ایران نمی باشد و صرفاً یک «گزارش دیده بانی» بر اساس پایش مستمر رسانه های بین المللی است.